

Fakticita a jednotlivost

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2013](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2013](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 16. 7. 2013
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 16. 7. 2013

Fakticita a jednotlivost

Na první zdání se veškerá skutečnost zdá být vždy jednotlivá, zatímco vše obecné je výsledkem (konstrukcí) našeho myšlení. A ve stejném zdání se nám každá jednotlivá skutečnost jeví jako faktická. Co to však vlastně je taková „facticita“? Latinské slovo *factum* je odvozeno ze slovese *facere* (dělati, činiti); každé „dělání“ však předpokládá „dělajícího“; každé „činění“ předpokládá „činícího“, tedy „činitele“. *Factum* tedy nelze prostě ztotožnit se skutečnou jednotlivostí, které „jest“ nezávislé na jakémkoli činiteli, neboť každé *factum* je nutně udělané, vytvořené, vykonstruované. Nemusíme se tedy tázat, není-li nakonec také každá jednotlivina něčím vytvořeným, vykonstruovaným? A ne-li každá, tak v čem spočívá rozdíl mezi jednotlivinou, která není uměle vytvořená, a jednotlivinou, kterou někdo (zvenčí) vytvořil a bere ji jako „jednotlivou“, ačkoli ve „skutečnosti“ jde o jakousi množinu?

(Písek, 130716-1.)